

DRIEDAAGSE
TRAINING

Omgaan met verschillen in het team en Professionele Leergemeenschap

Een sleutel tot succes

KLAVER
ACADEMIE

www.klaveracademie.nl

DRIEDAAGSE TRAINING

Omgaan met verschillen in het team en Professionele Leergemeenschap

INHOUD

1 DE TRAINING	5
1. Introductie van het thema	5
2. Het resultaat van de driedaagse training	6
3. Het intake- en kennismakingsgesprek	6
4. Programma van de drie trainingsdagen	7
5. Het portfolio	10
2 PRAKTISCHE ZAKEN	11
1. Tijdsindeling	11
2. Investering	11
3. Instroomeisen	11
4. Toetsing	11
5. Literatuur	12
6. Certificaat	13
3 DE DOCENTEN	14

Parabel van de dauwdruppel

Een wijze vrouw maakte met zeven mensen een ochtendwandeling. Bij een grote dauwdruppel liet de wijze vrouw halt houden.

Zij vroeg ieder zo rondom de druppel te gaan staan dat de zon er op bleef schijnen.

Zij vroeg hen welke kleur de druppel had.

“Rood”, zei de eerste, “oranje” de tweede, “geel” de derde, “groen” de vierde, “blauw” de vijfde, “paars” de zesde. En de zevende zei: “violet”. Ze stonden verbaasd over deze verschillen en aangezien ze er allen zeker van waren dat ze het goed zagen, begon er strijd te ontstaan. Toen liet de vrouw hen enkele keren van plaats wisselen. Langzaam drong tot hen door dat zij, ondanks de verschillen, toch allen de waarheid hadden gesproken.

1. INTRODUCTIE VAN HET THEMA

VERSCHIL MAG ER ZIJN

Meer dan vroeger bestaan schoolgemeenschappen uit een bonte verzameling van teamleden, kinderen en hun ouders. Er kunnen grote onderlinge verschillen zijn, in sociaal-culturele achtergrond, leeftijd, intelligentie en behoefte aan zorg of begeleiding. Voor jou als schoolleider is het belangrijk dat je een heldere visie hebt op de verschillende vormen van diversiteit in jouw team, bij leerlingen en ouders.

Het is de kunst deze visie te vertalen naar de praktijk van alledag en de teamleden zo aan te sturen dat zij deze verschillen kunnen hanteren. Juist omdat teamleden verschillende achtergronden, kwaliteiten en ervaringen hebben, kun je veel van elkaar leren. Dit uitgangspunt vormt de basis voor een professionele leergemeenschap.

In deze driedaagse training wordt het onderwerp erkennen van en omgaan met verschillen uitgediept in combinatie met het begrip professionele leergemeenschap. Je ontdekt hoe je met jouw teamleden de onderlinge verschillen kunt onderzoeken en ervan kunt profiteren bij het samenwerken.

De gedachte is dat de teamleden door bij zichzelf en elkaar te beginnen, ook oog en oor krijgen voor de diversiteit in hun klas. Hoe je als directeur dit proces kunt aansturen, leer je in deze driedaagse training.

Een professionele leergemeenschap waarin het hele team adequaat met verschillen omgaat, komt de school en het onderwijs ten goede. Dit werkt door in de ontwikkeling van de kinderen en het samenwerken met ouders. Wanneer je jouw competentie op deze beide deelgebieden verder wilt ontwikkelen, zijn deze drie trainingdagen zeker iets voor jou.

2. HET RESULTAAT VAN DE DRIEDAAGSE TRAINING

- Je vergroot je mensenkennis en krijgt inzicht in verschillen en overeenkomsten van mensen in hun werk.
- Je maakt je door deze training de kennis en kunde eigen om de waarde van diversiteit aan jouw team over te brengen. Hierna kun je leraren aanspreken op hun manier van omgaan met verschillen in de klas. Het geeft een verrijking aan de cultuur in de school.
- Je leert zelf met verschillen om te gaan, ervaart de kracht ervan, wanneer ieder zich kan uitspreken, welke diepgang dat met zich meebrengt. Zo kun je bruggen bouwen tussen verschillende subgroepen.
- Je leert vier vormen kennen om een Professionele Leergemeenschap te ontwikkelen in jouw school en ontdekt welke bij jou en jouw team past.
- Door te werken aan een Professionele Leergemeenschap help je jouw team zich te professionaliseren en samen toe te werken naar een lerende organisatie.
- Je krijgt inzicht in de essentie van het begeleiden van een veranderproces, het motiveren van collega's, het omgaan met weerstand en het borgen van behaalde successen.
- Je toetst deze inzichten in de praktijk, omdat je in jouw school leiding geeft aan een verandertraject rond dit onderwerp.

3. HET INTAKE- EN KENNISMAKINGSGESPREK

Naast kennismaking gaat het in dit gesprek om:

- een klein onderzoek naar jouw kwaliteiten en leerpunten.
- bespreken van de huidige situatie in de school en verkenning van gewenste resultaten voor uzelf en voor de ontwikkeling van jouw team.
- zoeken naar een geschikte praktijkopdracht om in uw school uit te voeren, materiaal voor jouw portfolio.

Je krijgt een zelfreflectie vragenlijst om te ontdekken wat jouw kwaliteiten en leerpunten zijn binnen de thema's van de training.

VERSCHIL MAG ER ZIJN!

Bedoeling

Aan het eind van deze dag...

- Onderken je het belang van het professioneel omgaan met verschillen
- Heb je inzicht in de kenmerken van de vier generaties die samen werken in het onderwijs
- Weet je welke stijl van leidinggeven nodig is voor het omgaan met verschillen en het vormen van een professionele leergemeenschap en wat dit vraagt van leerkrachten
- Heb je een ontwikkelopdracht voor jezelf en voor jouw teamleden geformuleerd

PROGRAMMA

Ochtend

Interactief werkcollege

- Het belang van leiderschap bij het omgaan met verschillen en het vormen van een professionele leergemeenschap
- Belangrijke verschillen tussen mensen en de gevolgen voor hun stijl van werken en samenwerken
- Hoeveel mensenkennis heb je en wat komt je in deze training goed van pas
- Wat zijn de verschillen tussen de huidige vier generaties die nu werkzaam zijn in het onderwijs

Werkplaats

- Inzicht krijgen en ervaring opdoen in het omgaan met de verschillen in a. de trainingsgroep, b. jouw team en c. de leraren in de klas
- Werkvorm: werken met kernkwadranten: kwaliteiten en valkuilen, uitdagingen en allergieën

Middag

Interactief werkcollege

- Welke leiderschapsstijlen zijn nodig voor een professionele leergemeenschap
- Welk gedrag van leerkrachten draagt bij aan het professioneel omgaan met verschillen en het vormen van een professionele leergemeenschap en welk gedrag werkt dit tegen

Werkplaats

- Je maakt een teamschouw van je eigen team
- Je verwoordt zowel jouw eigen ontwikkelopdracht als die van je teamleden rond het thema van deze training

Bedoeling

Aan het eind van deze dag ...

- Heb je strategieën uitprobeerde om verschillen met teamleden te overbruggen
- Heb je ontdekt hoe je op een professionele manier storingen probleemoplossend bespreekt, in één-op-één gesprekken en binnen je team
- Ben je getraind in het aangaan van een professionele dialoog.
- Heb je geleerd hoe je jouw teamleden verantwoordelijkheid voor de professionele leergemeenschap kunt laten nemen

PROGRAMMA

Ochtend

- Interactief werkcollege
- Kennismaken met het werken met een trainer-acteur
- Format om contact te leggen en lastige communicatieve situaties tot een goed einde te brengen

Trainen met trainer-acteur

- In één-op-één gesprekken lastige communicatieve situaties tot een goed einde brengen

Middag

Interactief werkcollege

- Wat zijn essentiële voorwaarden in een team als het gaat om:
 - omgaan met verschillen binnen het team
 - bouwen aan een professionele leergemeenschap
- Welke voorwaarden vragen in jouw team om ontwikkeling? Welke storingen vragen om aandacht?
- Format om storingen probleemoplossend te bespreken

Trainen met trainer-acteur

- Hoe leg je als schoolleider storingen in een team op tafel en los je ze teambreed op met aandacht voor eigen verantwoordelijkheid van teamleden
- Spelinterview met aandacht voor het aangaan/begeleiden van een kritische en professionele dialoog, het geven van informatieve feedback en het stellen van onderzoekende vragen

JE SCHOOL: EEN PROFESSIONELE LEERGEMEENSCHAP?

Bedoeling

Aan het eind van deze dag ...

- Heb je verschillende manieren ervaren om te werken aan/in een professionele leergemeenschap
- Weet je welke vaardigheden hiervoor nodig zijn
- Heb je jouw portfolio gepresenteerd en feedback daarop ontvangen en verwerkt

PROGRAMMA

Ochtend

Interactief werkcollege

- Leren van en met elkaar; wat vraagt dit aan vaardigheden en welke vormen zijn er
- Hoe creëer je als schoolleider een veilige omgeving waarin mensen zich openstellen om te leren
- Welke vaardigheden zijn nodig voor de professionele dialoog, intervisie, collegiale consultatie, maatjes leren, coachen en je resultaten presenteren. Welke vormen zijn hiervoor bruikbaar

Werkplaats

- Begeleide intervisie
- Intervisie in een kleine groep
- Collegiale consultatie

Middag

- Presentatie en bespreking van jouw portfolio in de groep (of in drietallen) en met de opleider
- Feestelijke afsluiting

5. HET PORTFOLIO

Het is de bedoeling om jouw eigen ontwikkeling tijdens deze trainingsdagen vast te leggen in een portfolio. Dit persoonlijke verslag helpt je om de inzichten opgedaan tijdens deze training te verwerken en de focus op de beide deelthema's vast te houden.

De input

De input komt uit verschillende bronnen:

- Als eerste beschrijf je de gewenste en doorgemaakte ontwikkeling, inzichten en belangrijke ervaringen tijdens de training; zowel jouw eigen ontwikkeling als onderwijskundig leider als de ontwikkelingen in je team. Mooi ook om de samenhang tussen beiden te beschrijven.
- De tweede rode draad bestaat uit de input vanuit de bestudeerde literatuur en van de trainingsdagen. Je verwerkt nieuwe inzichten, de uitgewisselde feedback en de reflecties in het portfolio.
- Het is de bedoeling om parallel aan de training een klein traject in jouw werk vorm te geven om de verbinding te leggen tussen de training en de praktijk. Je formuleert hiervoor in de intakefase een uitdagende opdracht. In het portfolio leg je de voortgang vast, analyseer je successen en uitdagingen, beschrijf je hoe je lastige situaties het hoofd biedt en welk resultaat je daarmee hebt geboekt.

De opzet

Het is aan te raden om in de voorbereiding op de training een globale opzet te maken voor de inrichting van je verslag, zodat je op een effectieve en gemakkelijke manier de ontwikkelingen vast kunt leggen.

Je verzamelt:

- Fundamentele inzichten en bestudeerde literatuur
- Casussen van succes en van wrijving
- Relevante reflecties tijdens de trainingsdagen
- Essentiële feedback die je gegeven en ontvangen hebt
- Vragen waarmee je rondloopt en waarop u een antwoord hoopte te vinden of hebt gevonden
- Reflecties op jezelf en jouw werk, waarmee je jouw ontwikkeling inzichtelijk maakt. Zowel voor jezelf als ook voor de groep deelnemers als voor de opleider.

Door het bijhouden van dit portfolio krijg je inzicht in de eigen ontwikkeling. Bovendien toon je bij de afsluiting van de opleiding aan hoe en waarin je je ontwikkeld hebt in de twee deelthema's.

Elke trainingsdag is er ruimte voor reflectie. Dat geeft je materiaal voor het portfolio. Het is zinvol om, ter voorbereiding op elke trainingsdag, tijd te besteden aan het verwerken van jouw praktijkervaringen die samenhangen met jouw manier van leiding geven aan de beide deelthema's en aan de ontwikkelingen die je daarbij ziet in jouw team.

1. TIJDSINDELING

- De leergang bestaat uit een persoonlijk intake- en kennismakingsgesprek gevolgd door drie lesdagen van 9.00 tot 17.00 uur.
- Aantal deelnemers: minimaal 6 en maximaal 15 personen. De training kan in company verzorgd worden. Dan bestaat ook de mogelijkheid de training op drie aaneengesloten dagen uit te voeren.

2. INSTROOMEISEN

- Instroomeisen: directeuren met minimaal twee jaar werkervaring en in bezit van een registratie.

3. INVESTERING

- Studielast: 38 uur.
 - Intakegesprek van 2 uur inclusief voorbereiding.
 - Elke lesdag heeft een studielast van 12 uur (6 contacturen en 6 uur zelfstudie).
- De kosten voor de driedaagse training bedragen € 1.849 inclusief verblijfkosten en 0% BTW.

4. TOETSING

- Bij de intake formuleer je een kleine doch uitdagende ontwikkelopdracht voor jezelf als onderwijskundig leider in het 'omgaan met verschillen als team' en in het 'ontwikkelen van een professionele leergemeenschap'. Ook staan we stil bij een gewenste ontwikkelopdracht voor het team en de manier waarop je daar leiding aan wilt geven.
- Een verslag van de voortgang van deze opdracht in jouw school en jouw eigen ontwikkeling als leider daarin is een onderdeel van het portfolio.
- Van iedere trainingsdag maak je op basis van uw persoonlijke notities, de ontvangen feedback en de besproken theorie en literatuur een kort en puntig reflectieverslag in het portfolio.
- Gedurende de trainingsdagen wordt van je gevraagd jouw kennis en inzicht actief in te zetten. De relatie tussen jouw praktijkervaring en de bestudeerde literatuur is het laatste onderdeel van het portfolio.
- In het laatste dagdeel presenteer je jouw portfolio in de lesgroep en staan we stil bij de kwaliteit daarvan op basis van de beschreven criteria.

5. LITERATUUR

Over omgaan met verschillen

- Derriks, M., Ledoux, G., Overmaat, M., & Eck, E. van (2002). *Omgaan met verschillen*. Competenties van leerkrachten en schoolleiders. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Universiteit van Amsterdam.
- Hoop, R. de (2012). *Herrie of harmonie?* Samenspel in professionele teams. Van Duuren Media.
- Jettinghoff, K., & Grootsholte, M. (2014) *Omgaan met verschillen in de klas*. Onderzoek naar de professionaliserings- en ondersteuningsbehoeften van leraren bij het omgaan met verschillen in de klas. CAOP Research & Europa, Den Haag.
- Risseeuw, M. (2011). *Zo XI! Hoe de nieuwe leiders talenten in organisaties verbinden*. Schiedam.
- Schram, E, Meer, F. van der, & Os, S van (2013). , M. (2014) *Omgaan met verschillen: (g)een kwestie van maatwerk*. Naar een doorgaande lijn in de toerusting van leraren voor passend onderwijs. SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling), Enschede.

Over de professionele leeromgeving

- Andersen, I. (2012). *Professionele ruimte. Ruimte geven, ruimte laten, ruimte nemen*. NSA, Utrecht.
- Doorn, G. van & Lingsma, M.(2012) *Intervisiecoaching*. Uitgeverij Boom/Nelissen.
- Fullan, M. (2003). *The moral imperative of school leadership*. London: Sage Publications.
- Geijsel F.P., Krüger, M.L. & Slegers, P.J.C. (2010). *Data feedback for school improvement: the role of researchers and school leaders*. Australian Educational Researcher.
- Hulsbos, F., Andersen, I. Kessels, J & Wassink, H. (2012). *Professionele ruimte en gespreid leiderschap*. Look, rapport 27 Open Universiteit Heerlen.

6. WANNEER KOM JE IN AANMERKING VOOR HET CERTIFICAAT?

Je dient daarvoor aan de volgende voorwaarden te hebben voldaan:

- Grondige bestudering van de bij het thema horende literatuur.
- Een portfolio van maximaal 6 pagina's A4, met daarin verwerkt:
 - reflectie op jouw ontwikkeling;
 - reflectie op het verloop van jouw praktijkopdracht in de school in combinatie met de door jou opgedane inzichten vanuit de bestudeerde literatuur;
 - het verslag van jouw inzichten vanuit de trainingdagen.
- Aanwezigheid: 80%. Bij noodgedwongen afwezigheid krijgt krijg je inhaalopdrachten.
- Het portfolio is gepresenteerd en besproken in de groep (of een deel ervan) en met de opleider én voldoende bevonden.

Schoolleidersregister PO

De training is gecertificeerd door het Schoolleidersregister PO en opgenomen in het register in het kader van de herregistratie. Dit houdt in dat deze training dekkend is bevonden voor de deelthema's 'Omgaan met verschillen' en 'Professionele leergemeenschap' (behorende bij het thema 'Kenniss- en kwaliteitsontwikkeling') en onderdeel kan uitmaken van jouw ontwikkeling op deze thema's via formeel leren.

We maken deze training graag op maat (informeel leren)

Individueel

Het traject begint met een intake, waarin kennismaken en de gewenste resultaten centraal staan. De coach ontwerpt een executive coachingstraject, waarin je als directeur de doelen behaalt en tegelijkertijd werkt aan het verslag voor het informeel leren. In deze setting verdiep je je inzicht in jezelf als directeur.

Met 3 directeuren

In het intakegesprek verwoordt ieder de gewenste resultaten. De coach ontwerpt een traject op maat, waarmee ieder de doelen behaalt én tegelijkertijd het afsluiten van het informeel leren voorbereidt. In deze setting leer je als directeuren met en van elkaar.

Drs. Marja A.L. Klaver

Ooit wilde ik ontdekkingsreiziger worden, later kinderarts, toen piloot en tenslotte toneelspeler.

Bijzonder om te merken dat ik elementen van deze beroepen terug zie in mijn huidige professie. Ontdekkingsreiziger is een houding geworden. Stap voor stap blijft trainen en coaching een ontdekkingsreis; er valt zoveel te leren. Kinderarts ben ik niet geworden, wel heb ik oog voor 'opgelopen blessures'. Om een doel te verwezenlijken moeten die soms 'verzorgd' worden. De helikopterview van een piloot komt bij het bewaken van processen goed van pas. De toneelspeler brengt het spel in het groepswerk en de voice-dialogue in het individuele werk.

Sociaal pedagoog en andragoog. 1e graad bevoegdheid Psychologie. 1e graad bevoegdheid Sociaal Pedagogische en Andragogische wetenschappen. Bevoegd methodiekdocent SKW. Ruim 25 jaar ervaring in het initiëren en begeleiden van verandering- en leerprocessen op zowel individueel, team als organisatie niveau. Was 16 jaar werkzaam als stafdocent (Instituut voor sociaalpedagogische en andragogische wetenschappen Nijmegen, Saxion Hogeschool en Hogeschool Windesheim). Oprichter Klaver Coaching en training (1998) nu Klaver Academie, gedurende de afgelopen jaren actief als opleider, trainer, coach en adviseur van directeuren en leraren in het onderwijs.

Katja Budde

Jezelf ontwikkelen vraagt inzicht in je patronen, in je mogelijkheden en wensen. En weten wat je vervolgens te doen staat. Iedereen ontwikkelt op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Het resultaat is altijd dat iemand weet in welke richting hij verder wil en hoe hij daar sturing aan kan geven. Ik neem scherp waar, benoem patronen, stel vragen en daag uit. Door op het juiste moment zachtmoedig te zijn of juist pittig door te pakken help ik stap voor stap om tot inzicht en concreet handelen te komen. Ik ben geboeid door de energie die vrijkomt wanneer iemand iets van zichzelf ontdekt. Of begrijpt wat hij graag wil. Wanneer alles lijkt samen te komen en logisch in elkaar past.

Sinds 1993 begeleid ik mensen in en naar werk en in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Ook coach en train ik individuen, groepen en professionals in communicatievaardigheden; netwerken en gesprekstechnieken. Ik ben opgeleid als dramadocent (Hogeschool voor de Kunsten, Utrecht) en dramatherapeut (Hogeschool Midden-Nederland Amersfoort) en heb opleidingen gevolgd op het gebied van systeemtheorie, kernkwaliteiten, familie- en organisatieopstellingen, geweldloze communicatie, contextuele benadering, oplossingsgericht coachen en bij het ITIP.

MISSIE KLAVER ACADEMIE

Wij inspireren schoolleiders om met hun team een professionele leergemeenschap te vormen, waarin iedereen het beste uit zichzelf haalt. We leggen het accent op de veranderkracht, die onder de waterlijn zit.

Met onze trainingen en opleidingen ontwikkel je je als persoon én als professional optimaal. Je zet excellente communicatie in als sleutel tot succes. Krachtige inter- en intrapersonlijke competenties vormen hiervan de basis.

Het resultaat?

Een team van professionals. Florerende kinderen.
En ouders, die ambassadeurs zijn van de school.

www.klaveracademie.nl

Contact

Anserweg 23
7963 RE Ruinen
Telefoon 0522 - 47 05 78

secretariaat@klaveracademie.nl
www.klaveracademie.nl

KvK: 06089507

Klaver Academie is bij het CRKBO (Centraal Register Kortdurend Beroepsonderwijs) geregistreerd.

Informatie en aanmelding

Je kunt je inschrijven via www.klaveracademie.nl.

“Be the architect of change”